

Oslo

Oslotrær

Oslotrær

En treplantingsdugnad som skal bidra til å nå mål om 100 000 nye trær i Oslos byggesone frem til 2030

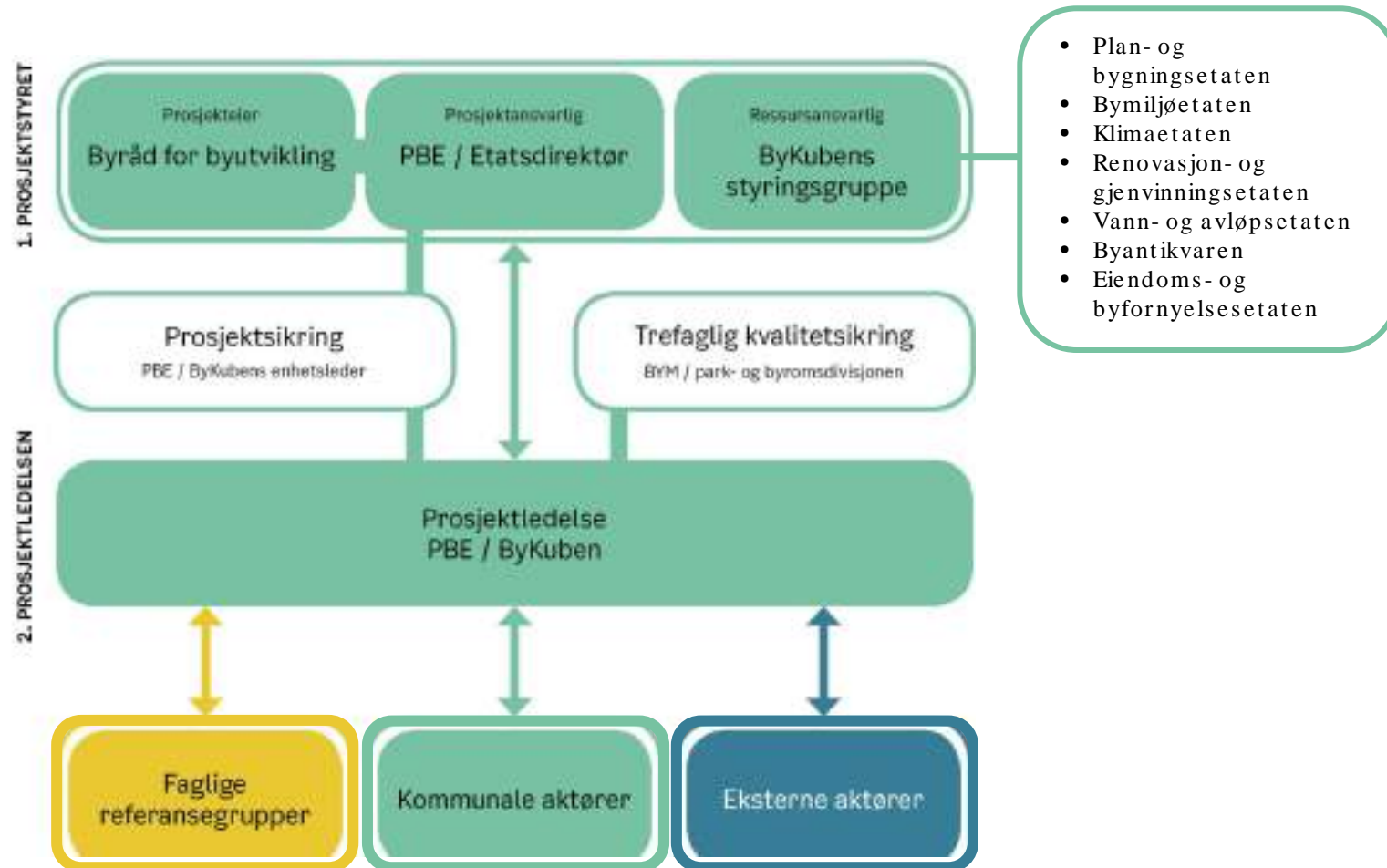
Forankret i byrådsplattformen

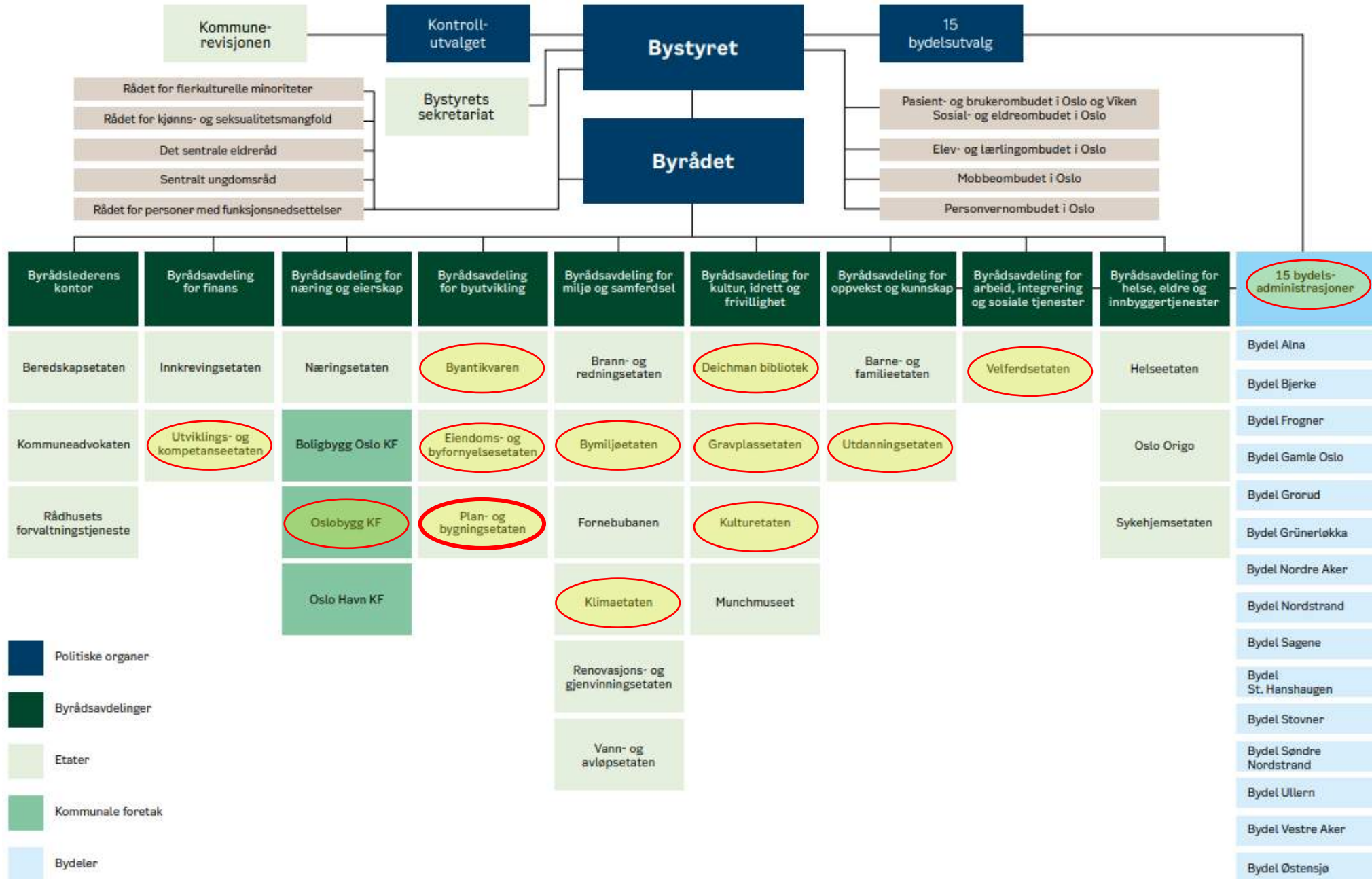

Organisering

- ▶ Plan- og bygningsetaten v/Bykuben har prosjektansvar for utvikling og ledelse av prosjektet
- ▶ Prosjektgruppe bestående av prosjektleder for oslotrær kommunikasjonsansvarlig og prosjektmedarbeider.
- ▶ Prosjektleder for Oslotrær rapporterer fast til etatsdirektør og virksomhetsstyringsmøte med byrådsavdeling for byutvikling

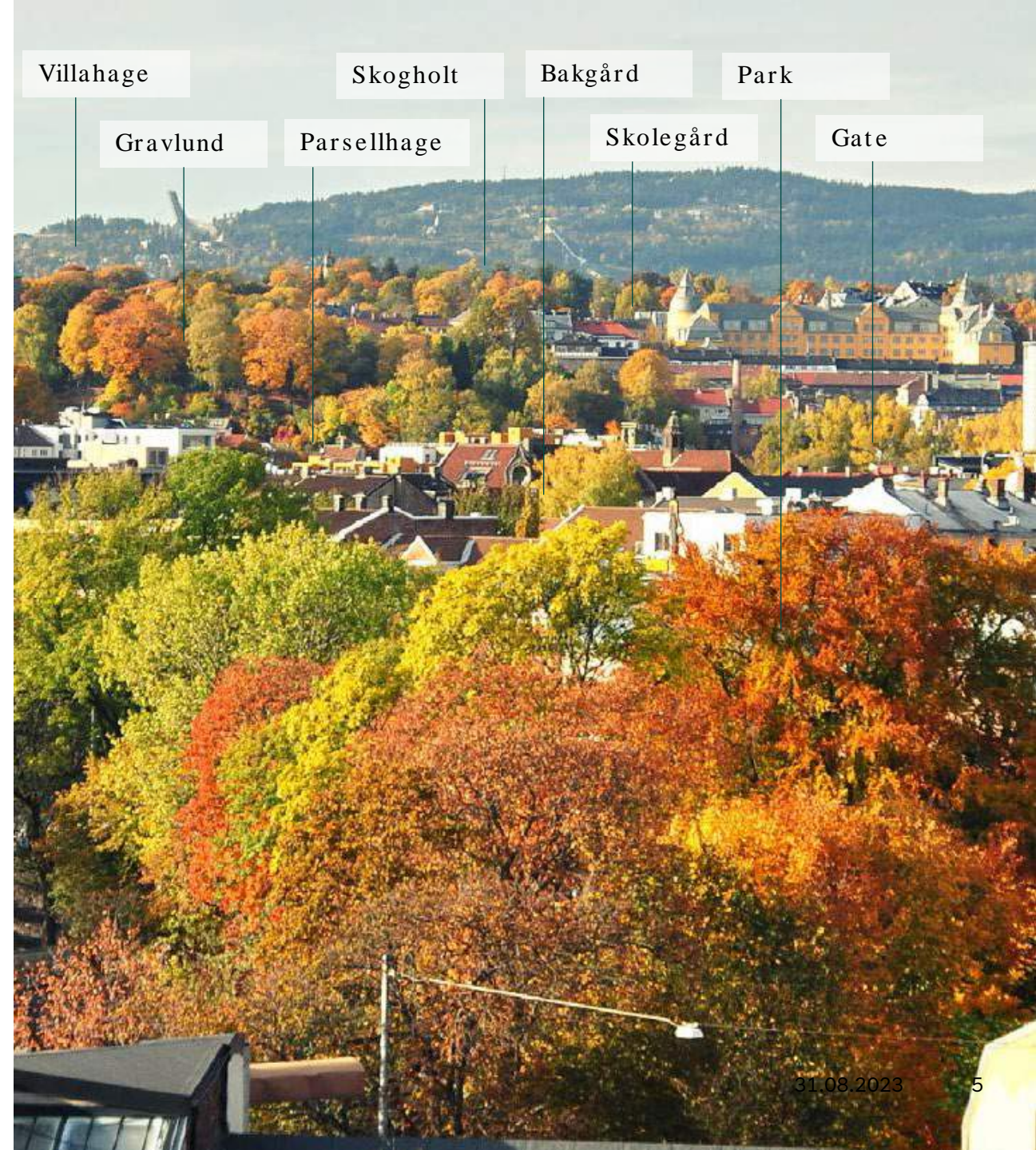

Den urbane skogen

- ▶ Urbane skoger kan defineres som nettverk eller systemer som omfatter alle skogområder, grupper av trær og individuelle trær lokalisert i urbane og peri-urbane områder; de inkluderer derfor skog, gatetrær, trær i parker og hager og trær i restarealer.
- ▶ Urbane skoger er ryggraden i den grønne infrastrukturen, og bygger bro mellom landlige og urbane områder og forbedrer en bys miljømessige fotavtrykk.

Definisjon: <https://www.fao.org/forestry/urbanforestry/87025/en/>

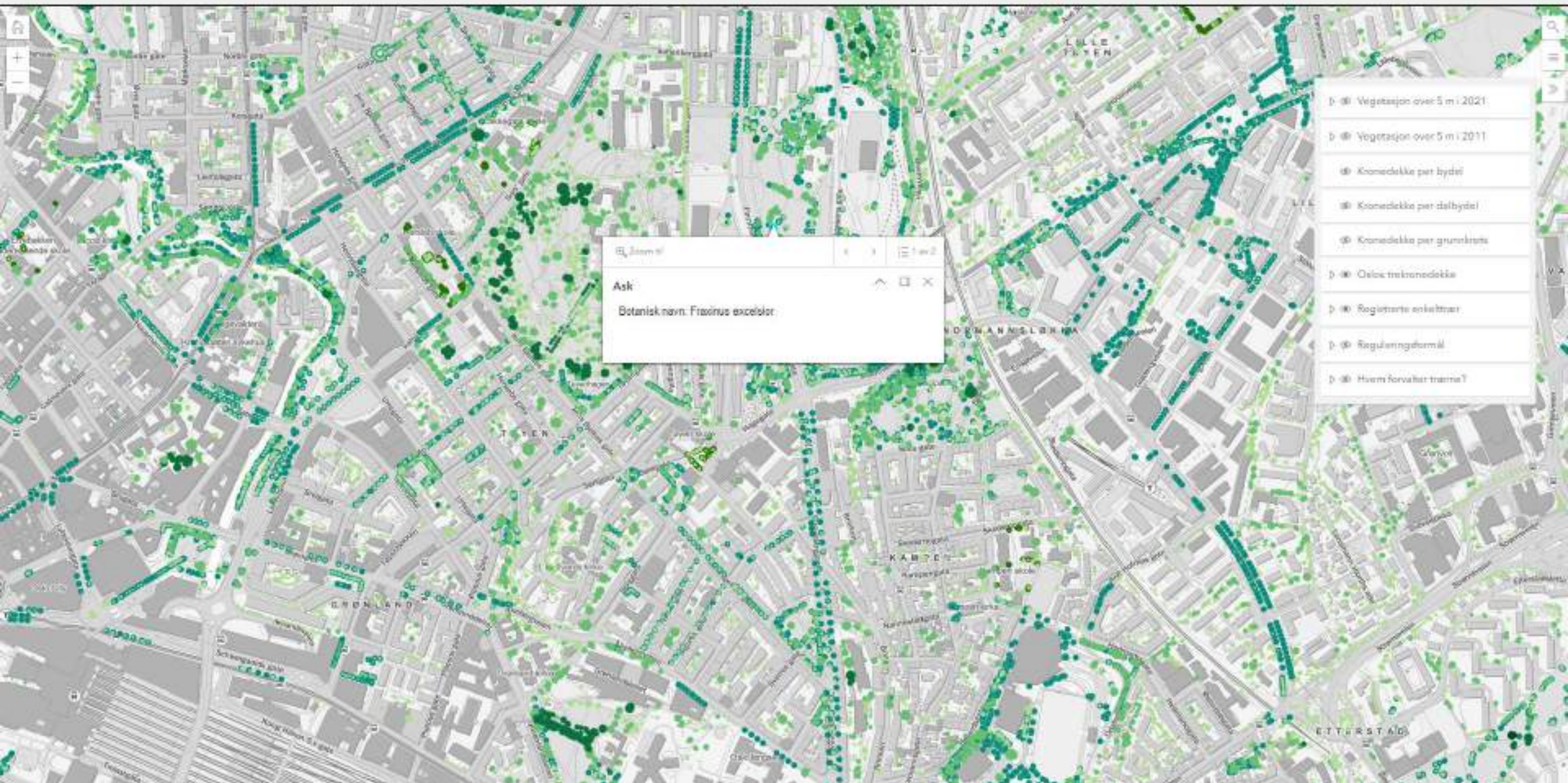

<https://www.oslo.kommune.no/natur-kultur-og-fritid/trar-i-oslo/kart-over-trar-i-oslo/# gref>

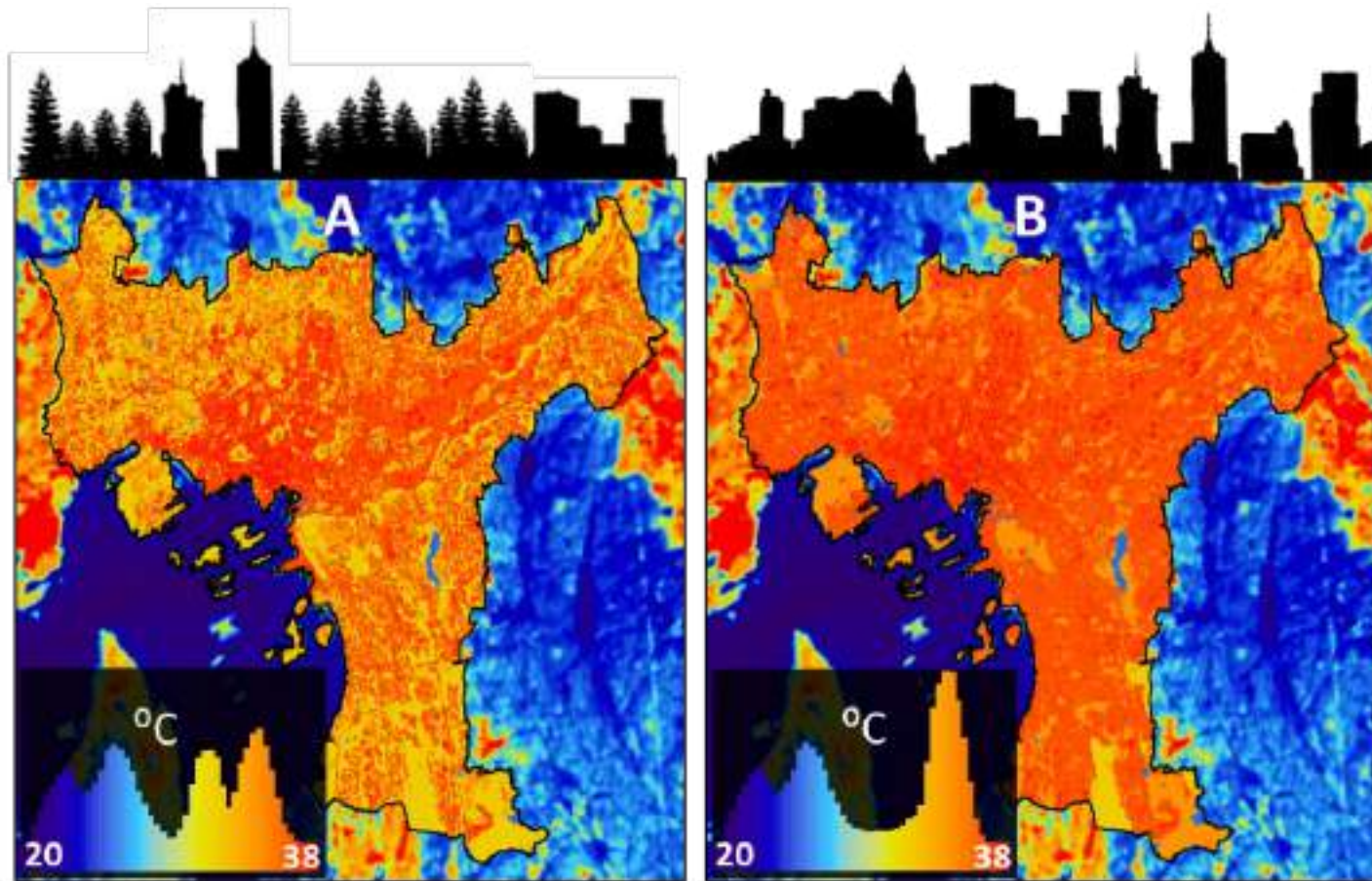

Norsk institutt for naturforskning: Trærnes betydning

A: temperatur med bytrær

B: temperatur uten bytrær

Heat Risk Person Days (HRPD) =
days temperature > 30°C * number
citizens > 75 years old

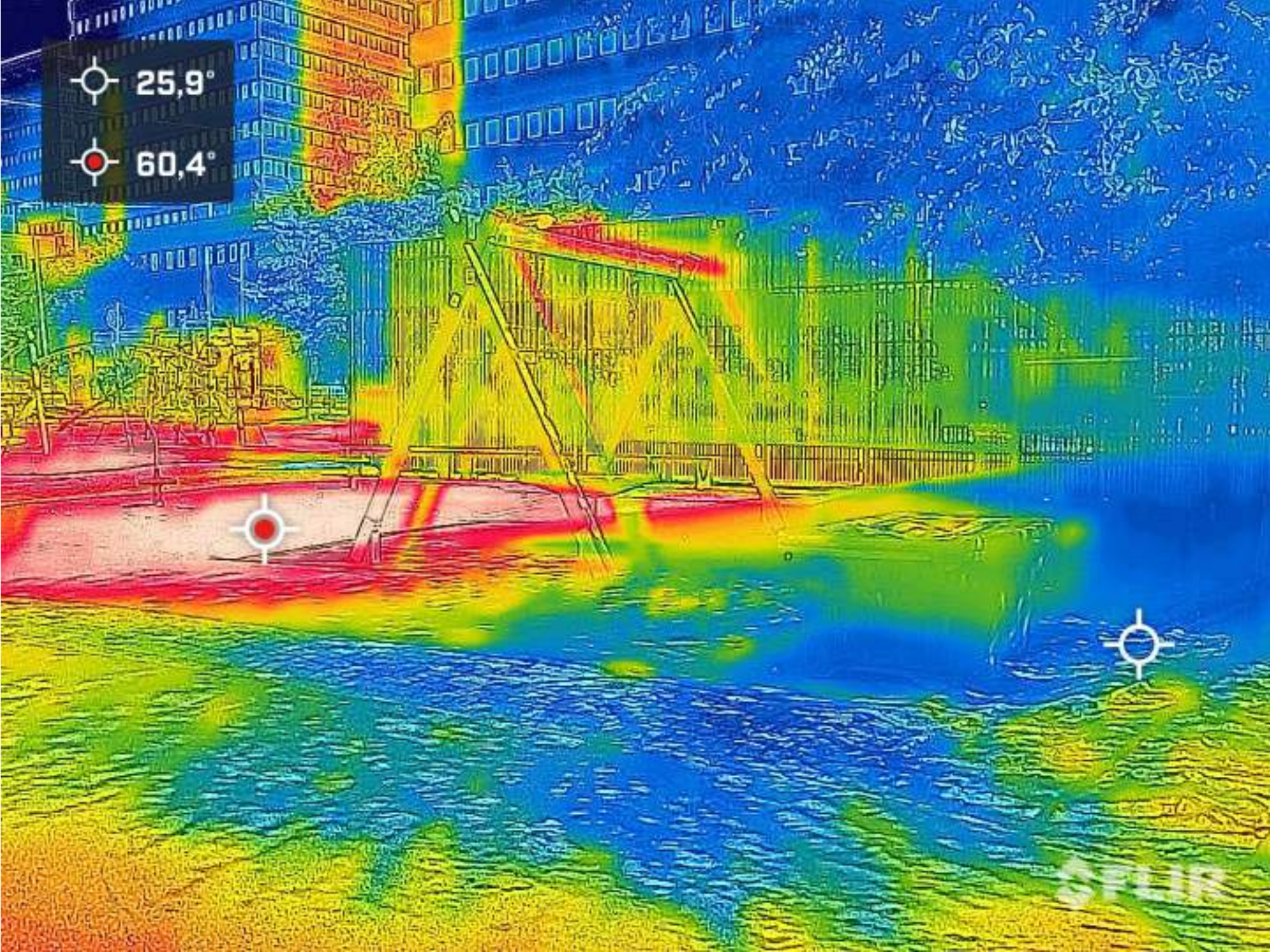
Hvert bytre bidro i snitt til å unngå en hetedag per pensjonist i juli 2018.

Somår alt, alltid.
Klappesentring
hjelper oss å
gjensinne og
gjenbruke mer.

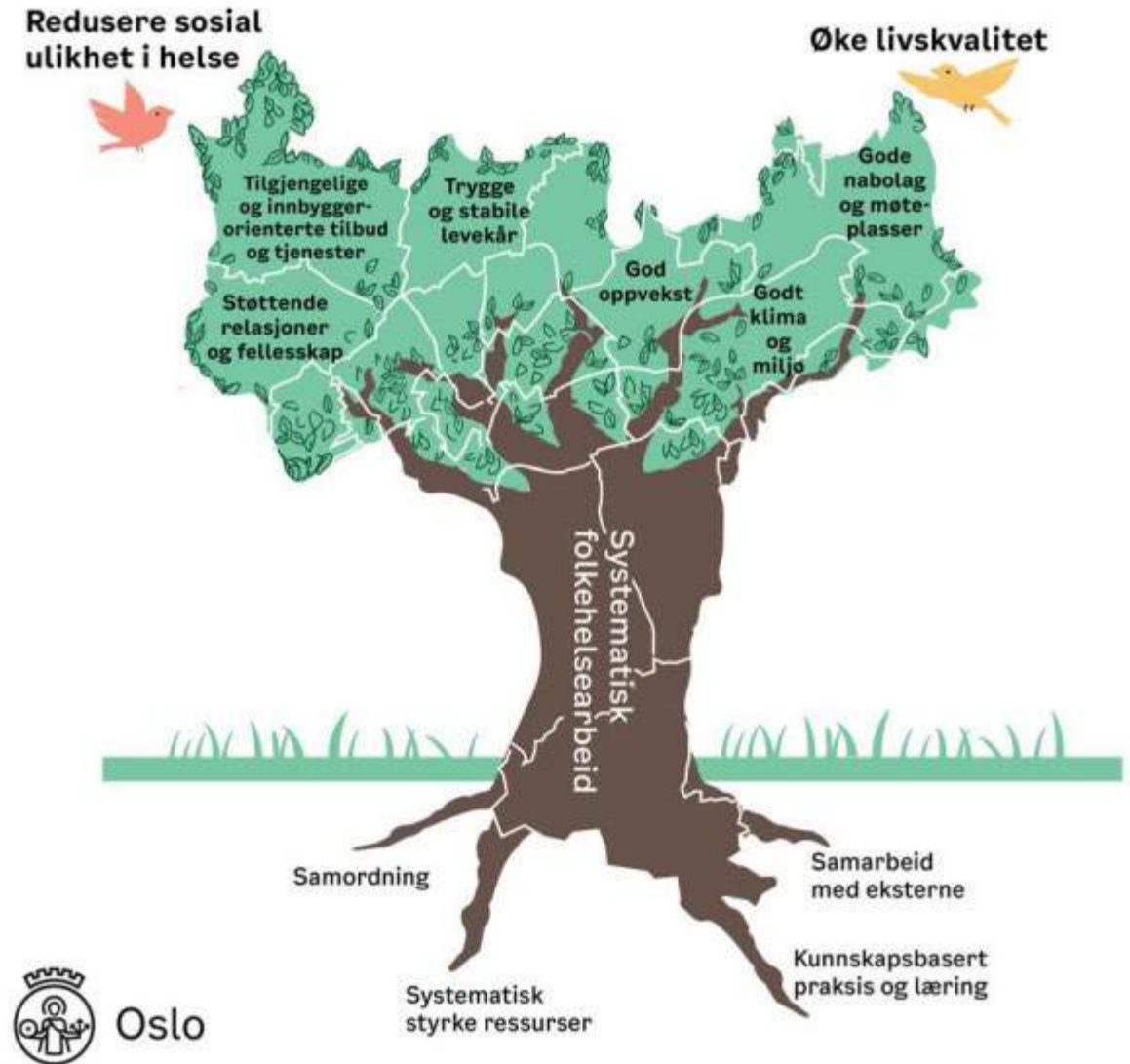
60,4

25,9

Folkehelse

- ▶ Oslo kommune forvalter omgivelsene der mang av de mest sårbare blant Oslos innbyggere bor og oppholder seg
- ▶ Trærs betydning for mental og fysisk helse – der vi vokser opp, går på skole, og jobber
- ▶ Nærmiljø, nabolag, tilknytning, sosiale fellesskap
- ▶ Mulighet til å benytte seg av offentlige byrom

Stora, grönskande, varierade skolgårdar

- Ger hälsofrämjande naturkontakt
  - Är bra för studieresultaten
  - Ger mer fysisk aktivitet
  - Mer fysisk aktivitet på rast än på idrott
  - Mer blandad lek med flickor och pojkar
  - Mer fantasilek och rörelselek
  - Skapar nya platser för lek
-
- Från 11 år och uppåt – Design av sammansatta platser med varierat innehåll (multifunktion: grönska, sporta, sitta, hänga)

Natur, grönska och dagsljus
Evidensbaserad Design
EBD

Folkehelsestrategi for Oslo 2023-2030

◆ Innsatsområde 3: Nabolag og møteplasser

Aktuelle planer

- Strategisk boligplan for eldre med hjelpebehov (2021-2030)
- Strategi for universell utforming (2022-2030)
- Handlingsplan for en aldersvennlig by
- Behovsplan for idrett og friluftsliv (2021-2030)
- Biblioteksplan for Oslo kommune (2019-2022)
- Områdesatsingene i Oslo (2017-2026)
- Bli-fritt byliv (2019-2023)
- Oskotrær (2019-2030)
- Spirende Oslo – strategi for urbant landbruk (2019-2030)
- Kommuneplanens arealdel
- Fremtidens gravplass – gode, grønne byrom
- Engasjement og deltakelse. Frivillighet i Oslo 2018

◆ Innsatsområde 4: Klima og miljø

Aktuelle planer

- Oslos klimastrategi (2020-2030)
- Bli-fritt byliv (2019-2023)
- Oskotrær (2019-2030)
- Strategi for overvannshåndtering (2013-2030)
- Fremtidens forbruk – strategi for bærekraftig og redusert forbruk (2019-2030)
- Spirende Oslo – strategi for urbant landbruk (2019-2030)
- Handlingsplan for bedre luftkvalitet i Oslo (2020-2025)
- Oslos sykkelstrategi (2015-2025)

Oversikt over folkehelsestrategien

Over 4% of summer mortality in European cities is attributable to urban heat islands

30%

Increasing **tree cover**
in cities to **30%**

can reduce the
temperature of
urban environments
by up to **1.3 °C**

and **prevent 1/3 of
premature deaths**
attributable to urban
heat islands in summer

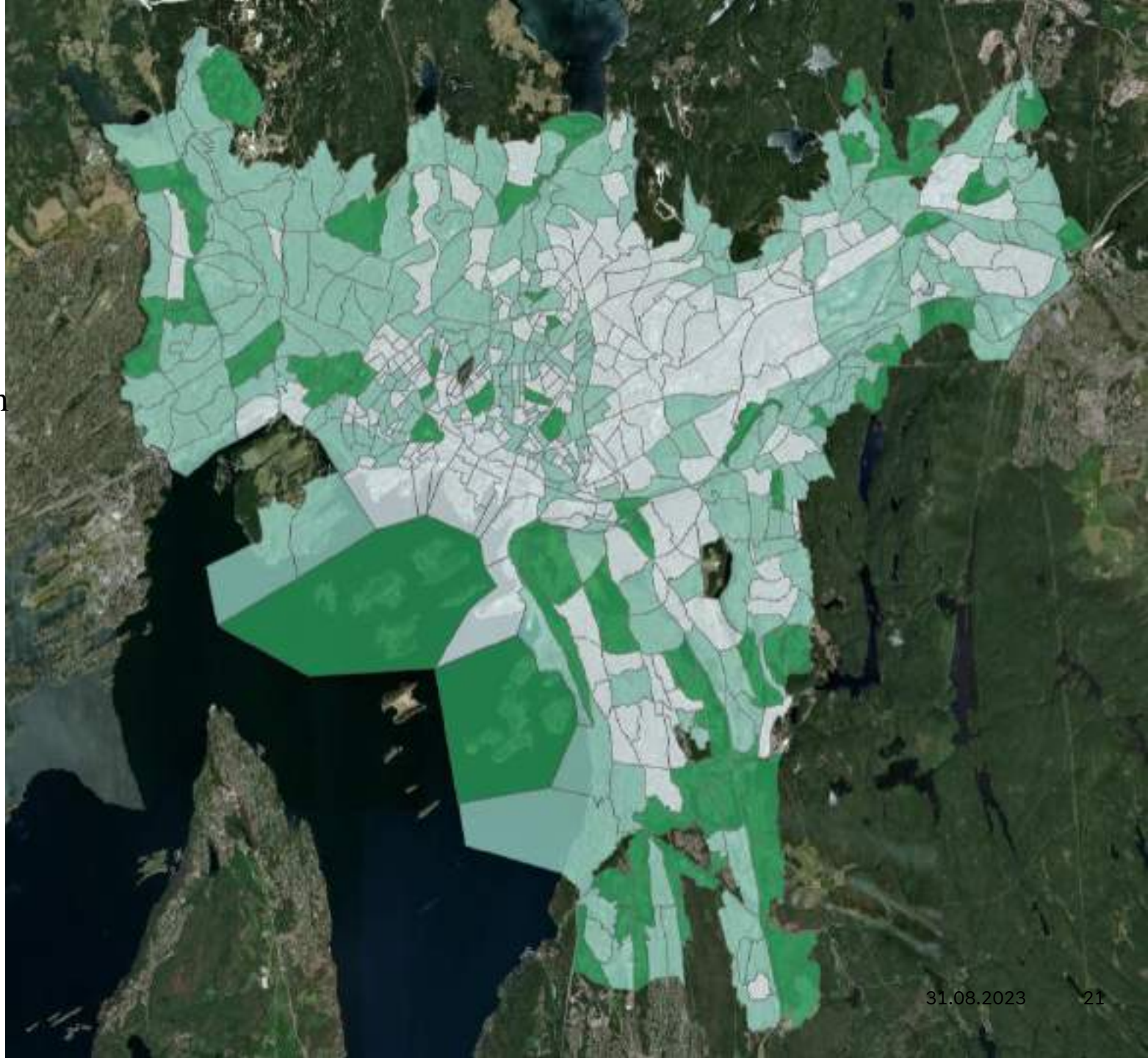
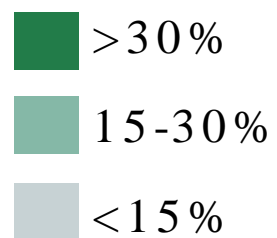
Source: Iungman T., et al., *The Lancet*, 2023.

Oslos kronedekke

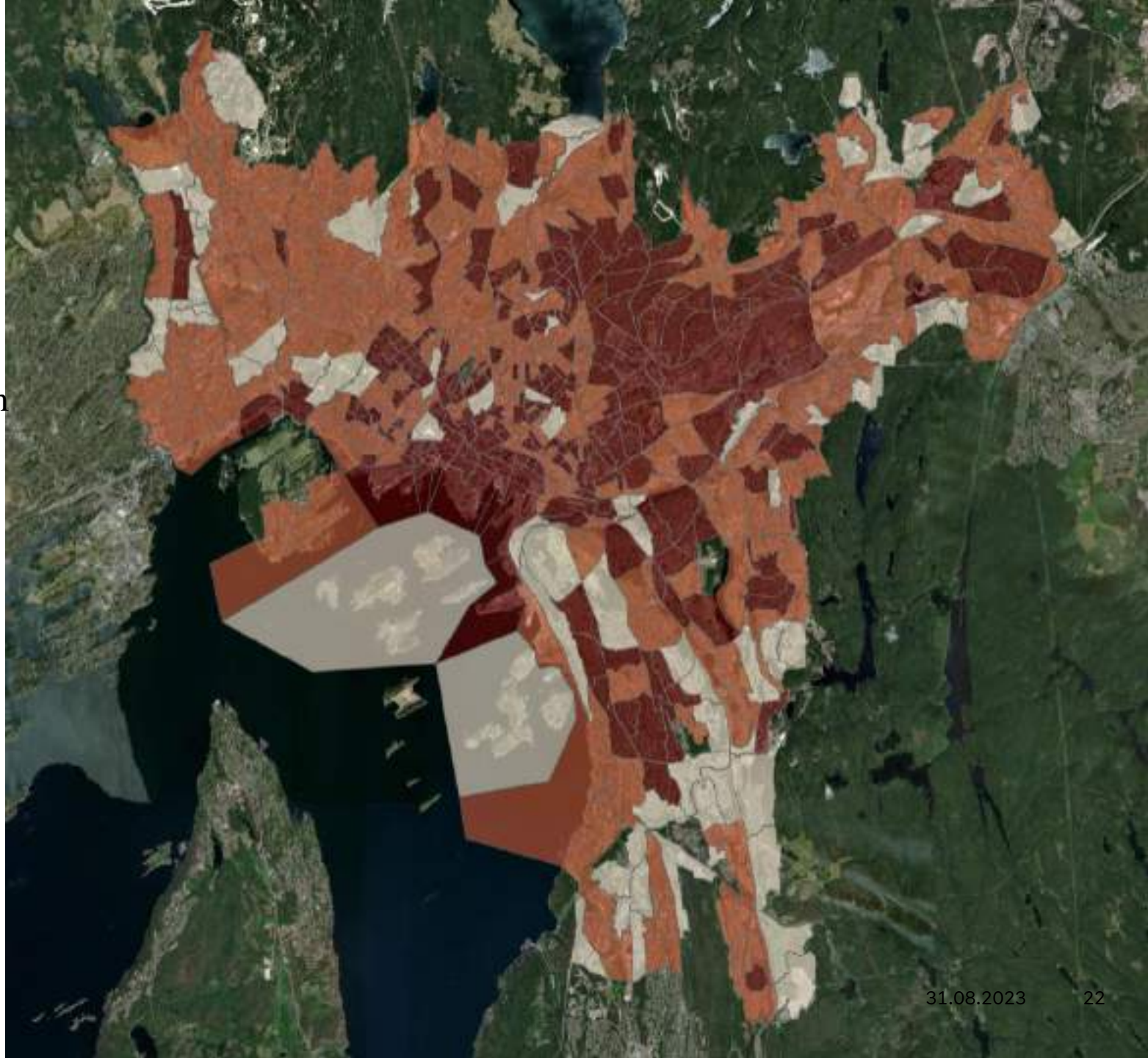
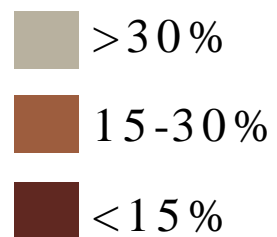
- ◆ Innmåling 2021
- ◆ Analyse av vegetasjonsdekke >2m

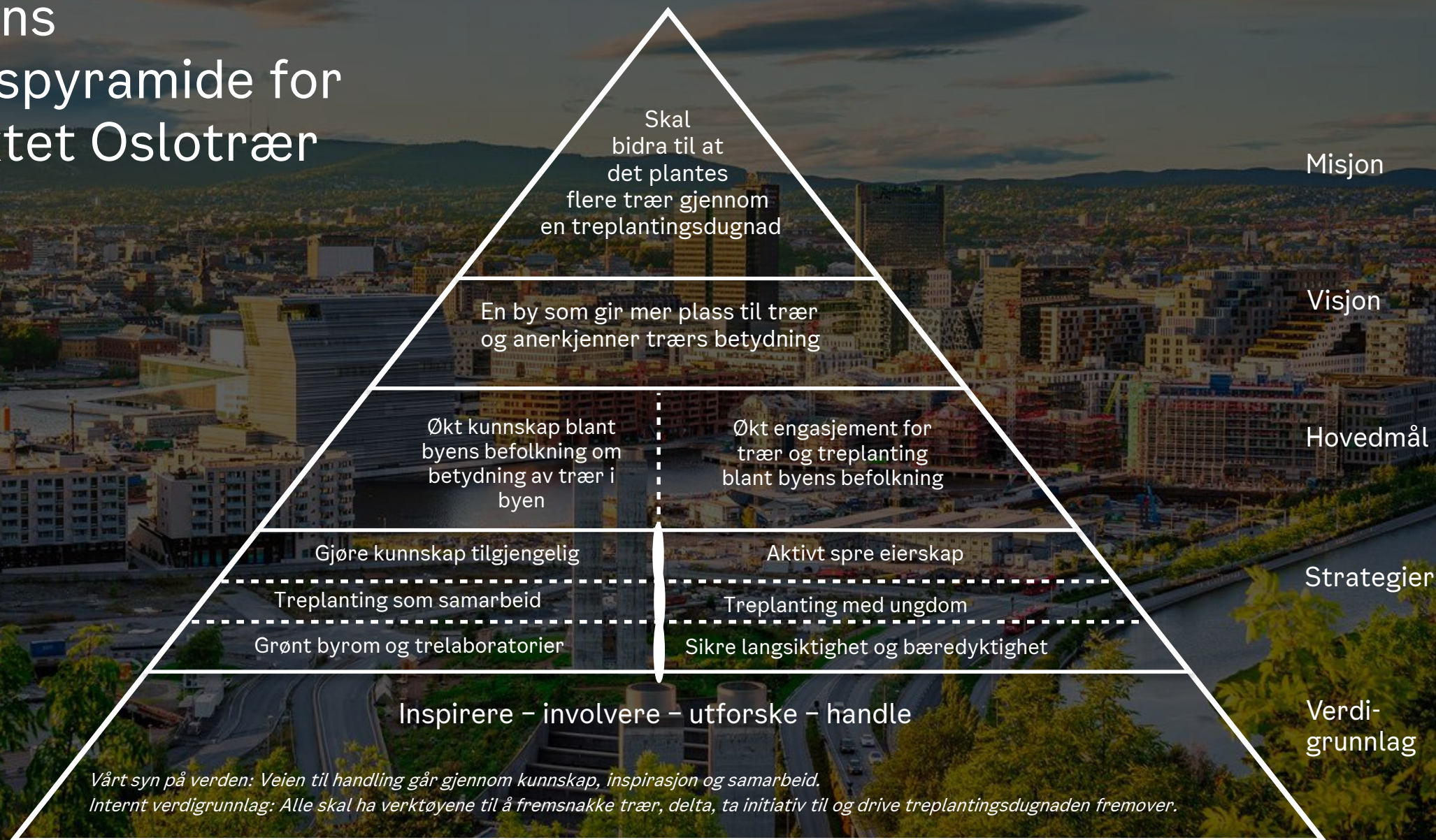
Oslos kronedekke

- ◆ Innmåling 2021
- ◆ Analyse av vegetasjonsdekke >2m

Bykubens styringspyramide for prosjektet Oslotrær

Oslo

Midlertidighet som strategisk virkemiddel og miljøtiltak

Synliggjøre trær og deres betydning

Grønne gata Grønland

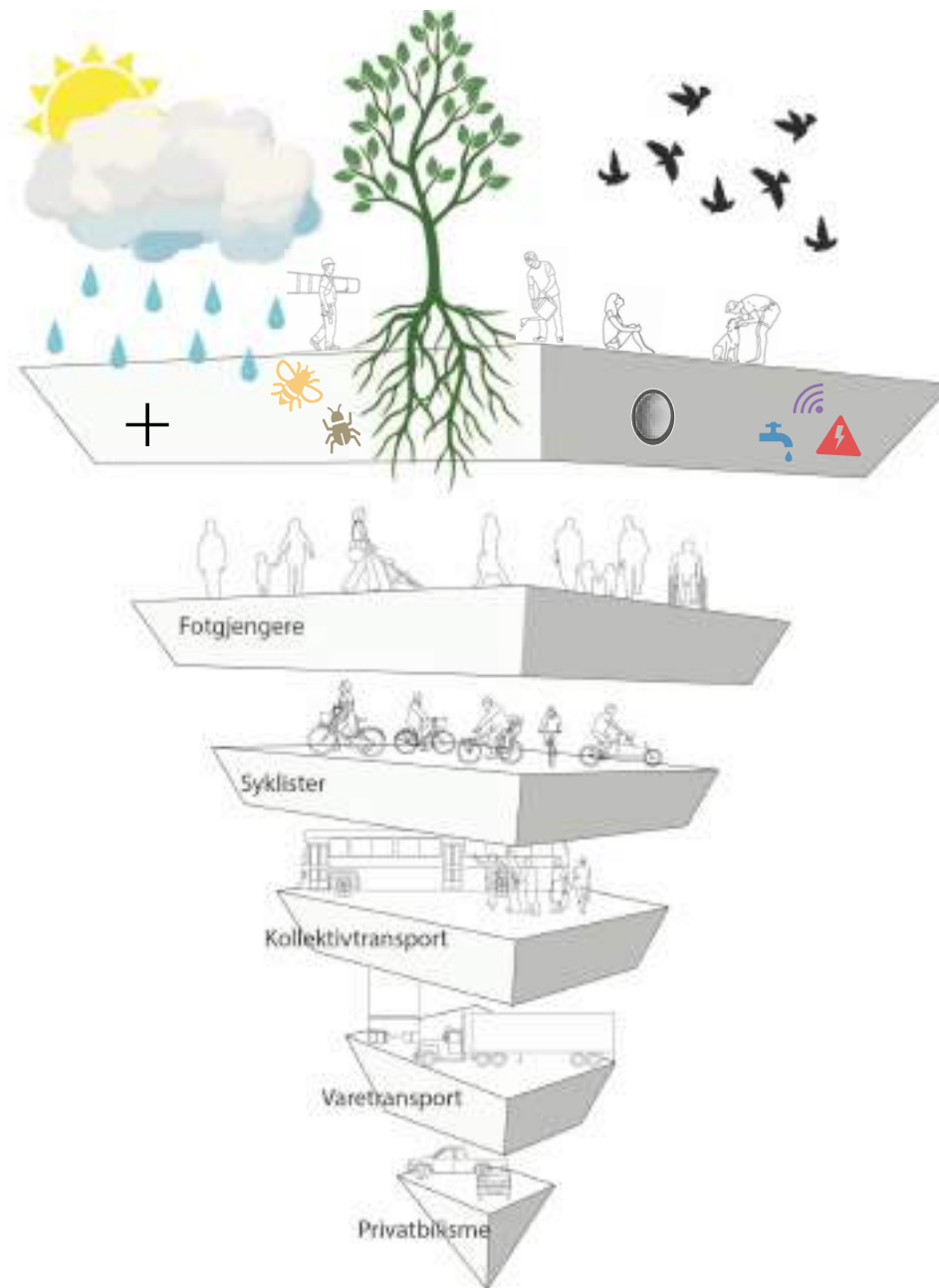
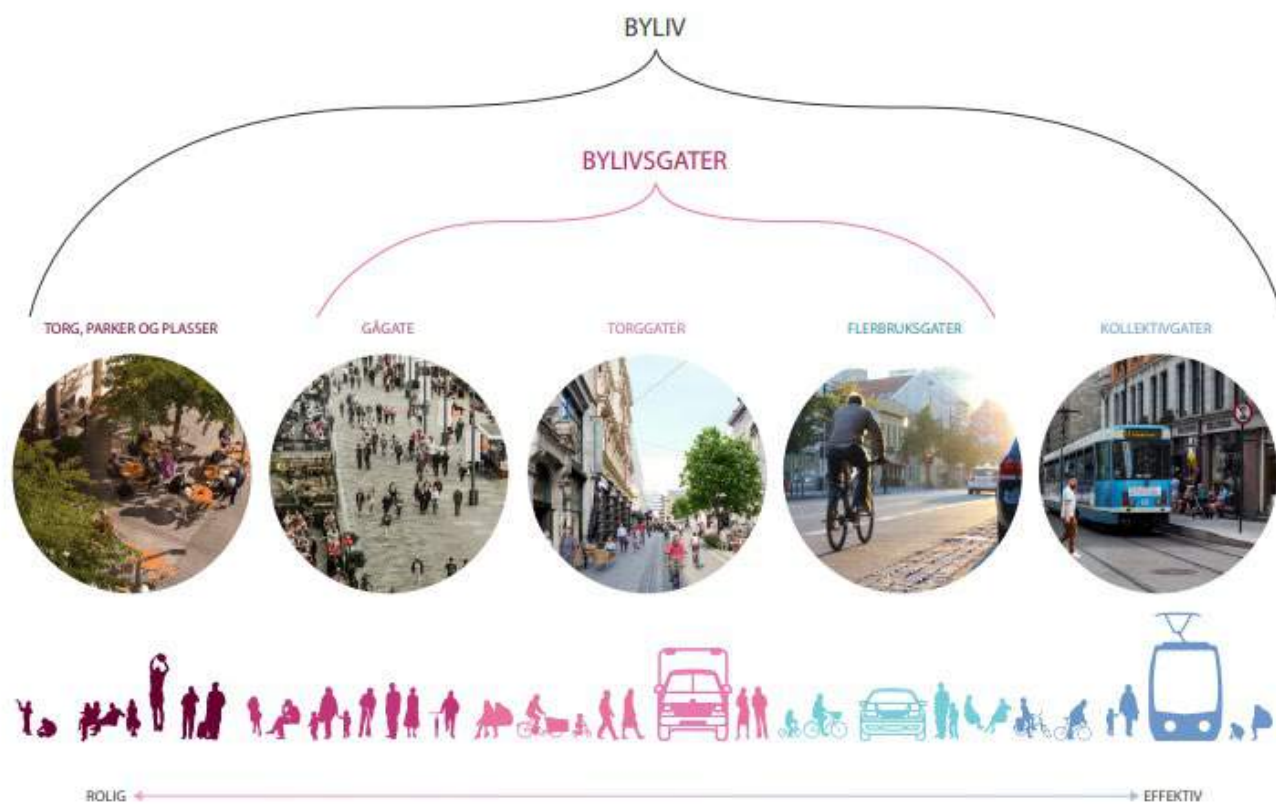

Duft av lyng og furu i Kirkegata

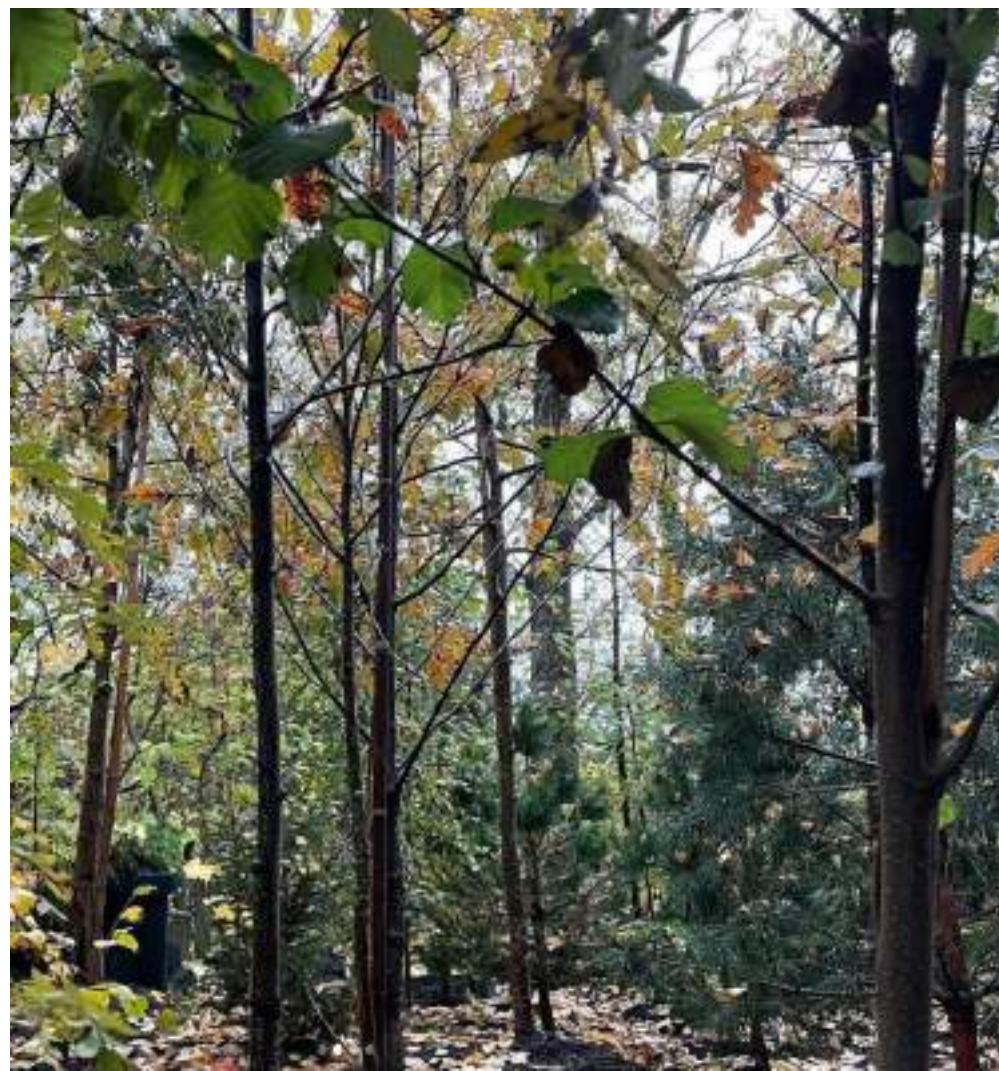

Fra byliv til levende by

Plante trær i samarbeid med hele byen

- ▶ Midler til tiltak der trær og treplanting kan bidra til å styrke eksisterende initiativ – og mulighet til å teste ut nye

Reetablere og kultivere historiske strukturer

Jobb for unge

Skogplanting i nærmiljøet

Økt naturmangfold

Overvannshåndtering

Regnbed med trær

- «det ser ut som at regnbedene har fungert slik de skulle. Ingen tegn til overvann rundt eller i ☺ Og veldig hyggelig med trær, valmuer etc. som klarer seg godt. Naturen har løsningene»

Fra en lærer ved Groruddalen ungdomsskole

Til sammenligning:
felt med stauder
plantet samtidig

Hundremeterskog – treplanting der alle kan delta

- ▶ Små trær plantes tett, slik at de kan hjelpe hverandre opp de første årene.
- ▶ Over tid som trærne gror til, tynnes den ut og skogen blir hjemsted for fugler, dyr og insekter.
- ▶ Skogbryn med blomstring og bær, og variasjon mellom tette og åpne skogpartier vil gi gode betingelser for mennesker og dyr
- ▶ Mange forskjellig arter av trær og busker. Skogstrær, frukttrær, nøttrær

Foto: Jann Kühr

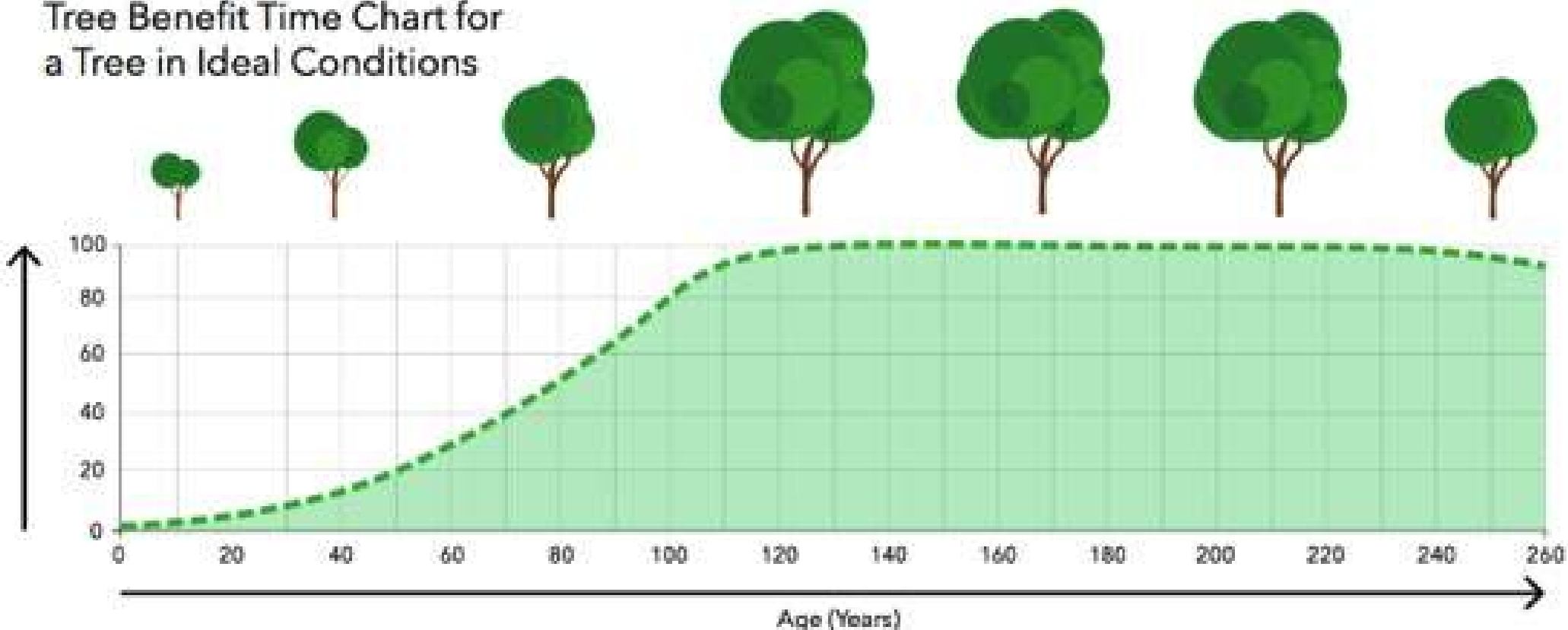

Økosystemtjenester

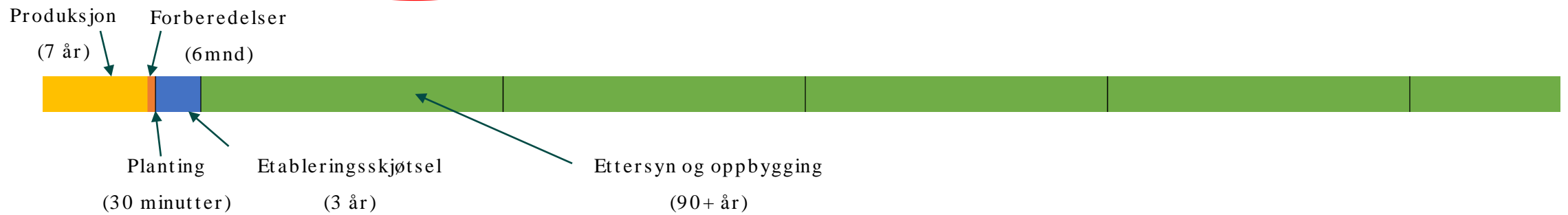
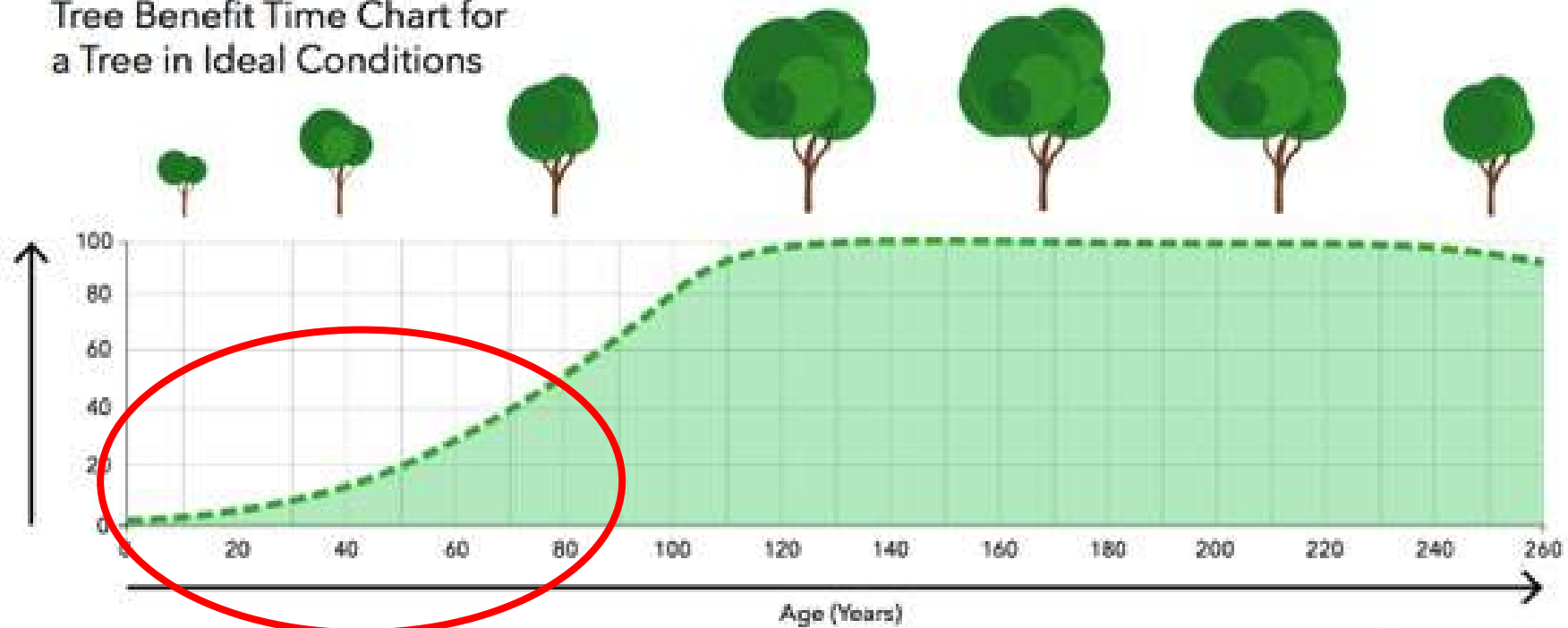
Tree Benefit Time Chart for a Tree in Ideal Conditions

Benefits from a tree planted in adequate soil volume will continue to increase beyond 200 years.

Tree Benefit Time Chart for a Tree in Ideal Conditions

Trær er ikke hyllevare

kontraktsdyrking reduserer risiko

Rett tre på rett sted – er ikke tilstrekkelig

- ▶ ! Formålet med å plante treet. Hva er intensjonen og hvilke økosystemtjenester skal trærne bidra med innenfor sin levetid?
- ▶ ! Stedet trærne skal vokse. Hvor stor plass kan trærne få til å vokse under og over bakken? Lokalklima og økologi, Hva gror her fra før?
- ▶ ! Forholdene trærne skal vokse under. Hvordan sikres tilgang på vann og nødvendig skjøtsel? Hvordan brukes omgivelsene? Hvordan vil de endres?
- ▶ ! Hvilke trær er egnet til å oppnå formålet på gitt sted og med gitte forhold?

Bilde fra forskningsprosjekt: Trees for future urban climate. Foto Henrik Sjöman

Treet som en sirkel på tegningen – er ikke tilstrekkelig

- ▶ Gi trærne prioritet i prosjektering. Prosjekter for det voksne treet med volum over og under bakken. Tilgang til luft og vann til røttene og tilgang til sol og vann for en utvikst trekrone må beskrives i tekst og tegning. Hvor gode levevilkår kan trærne få?
- ▶ Hver strek på tegningen skal bygges. Den har en høyde, en dybde og krever plass til å konstrueres og fundamenteres. Hvor er røttene og hva er streken? Kan den legges med større avstand til treet? (det innmålte treet!)
- ▶ Hvor stor er gravegropen til parkeringskjelleren, kabeltraseen og fundamentet til sykkelparkeringen? Er det utenfor hensynssonen til treet som skal bevares? Hva er planen for å sikre dette?
- ▶ Hvor mye plass krever den linjen på tegningen? Er det en mur hvor mye må graves ut for å etablere bakfylling og frostsikkert fundament? Eller er linjen en kantstein med bakstøp? Hvordan kan linjen bygges for å gi plass til trærnes prosjekterte levevilkår?

Reguleringsbestemmelser for trær er ikke tilstrekkelig

- ▶ Trærne må med fraoppstartsmøtet.
- ▶ Kartlegg og få nøyaktige innmålinger (Nei FKB kart er ikke bra nok, de viser ca topp-punkt krone, ikke stammens plassering ved bakken)
- ▶ Marksikring i situasjon og rigg-plan. – situasjonsplanen bør vise gravegroppens utstrekning ikke kun fremtidig fasade
- ▶ Trær må med i reguleringskartet
- ▶ Bruk skal og må i reguleringsbestemmelser
- ▶ Planbeskrivelsen er viktig! tydelige intensjoner for trærnes funksjon
- ▶ Sørg for at skjøtsel ivaretas – også etter etablering. Trær i by trenger ettersyn hele livet.

Bli med på å treplantingsdugnaden

- ▶ Sett trærne på agendaen. Trærne er samfunnskritisk infrastruktur. Og de er landskapsarkitektens ansvar.
- ▶ Ta et tydelig standpunkt. Trær er ikke pynt på en landskapsplan eller visualisering av byggeprosjekt.
- ▶ Bruk Oslotrærprosjektet og hverandre. Del kunnskap om trærns betydning, prosjekteksempler, ny kunnskap. Bedriv folkeopplysing og søk kunnskap.
- ▶ Bli med i dugnaden for mer plass til trær i byen.

«uten dette initiativet kunne vi ikke ha prioritert å replante trær og plante trær vi ser at trengs for å skape de grønne miljøene som vi har ansvaret for.»

Magne Hustavenes, Etatsdirektør i Gravplassetaten

Bli med på treets dag

Enerhaugen 1990

Oslo for 33 år siden – trærne som ble plantet dengang, begynner nå å ta sin plass i bybildet
Aker brygge var nettopp ferdig med siste byggetrinn
Bjørvika var fortsatt motorvei i 20 år fremover
På Ensjø lå Tiedemanns tobakksfabrikk
INydalen hadde stålverket nettopp stengt dørene

Hvordan ser Oslo ut om 30 år fra nå?

Kommuneplanens arealdel

Oslo mot 2040

En grønnere, varmere
og mer skapende by
med plass til alle

Høringsperiode frem til
22. desember 2023.

Oslo

Oslotrær

Bli med på byens treplantingsdugnad – fremtiden plantes nå!

Les mer: www.Oslotrær.no

Følg oss på Instagram: [@oslotraer](https://www.instagram.com/oslotraer)

Ta kontakt: Hanne.johnsrud@pbe.oslo.kommune.no

